



TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000550119

Datum
3 oktober 2022

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
IenW, JenV, SZW, Raad voor
de Rechtspraak

Bijlage(n)
2

Aan
Van

Minister van BZK
dgDOO

nota

Finale beslisnota bij Kamerbrief Banenafspraken sector Rijk
en Social Return

Aanleiding

In de brief van M APP van 7 juli is toegezegd aan de Kamer dat u de Kamer nader informeert over de uitwerking van extra inzet/maatregelen voor de sector Rijk op de Banenafspraken. Voor het PO Rijksdienst van 19 september heeft u een conceptversie van de brief ontvangen. U vond het toen een goede brief. Bijgaande brief is op enkele kleine punten aangepast. Over de actualiteit bent u bijgepraat tijdens het PO Rijksdienst van 3 oktober.

Geadviseerd besluit

1. Instemmen met agendering in de MR van 7 oktober.
2. Instemmen met verzending van bijgaande brief aan de Kamer na agendering in de Ministerraad van 7 oktober.

Kern

De kwantitatieve realisatie van de banenafspraken in de sector Rijk blijft achter op de aantallen volgens het wettelijke quotum. De Kamer heeft de afgelopen tijd verschillende moties ingediend met het doel om de realisatieaantallen van de sector Rijk te verhogen. Naar deze moties wordt verwezen in de brief.

De brief is erop gericht om de Kamer een beter inzicht te geven in de werkelijkheid achter de cijfers, ook kwalitatief. De kwalitatieve opgave (om voor duurzame banen te zorgen) is ook belangrijk naast de kwantitatieve opgave. Dit laat onverlet dat de kwantitatieve realisatie verder omhoog moet. In de brief wordt de Kamer inzicht gegeven in de realisatie van de Banenafspraken in de sector Rijk, zowel kwantitatief als kwalitatief om de Kamer een vollediger beeld te geven. Daarom worden zowel de cijfers, goede voorbeelden en knelpunten beschreven. In de brief van M APP van 7 juli is het plan van het Rijk om meer banen te scheppen verwoord met de toezegging dat u dit in een brief nader zou uitwerken. Met deze brief lost u die toezegging in.

De brief is tevens een beleidsreactie op een rapport over Social Return dat tegelijkertijd met de brief aan de Kamer gezonden wordt. Social Return heeft als doel om mensen met de afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen, waaronder de doelgroep Banenafspraken.

Onze referentie
2022-0000550119

Datum
3 oktober 2022

Interdepartementale besluitvorming

Het was aanvankelijk de bedoeling om de brief voor dan wel tijdens het zomerreces aan de Kamer te zenden, maar de verdere uitwerking en besluitvorming was op dat moment interdepartementaal nog niet rond. De zomerperiode en de periode na de zomer zijn gebruikt om tot deze brief met de uitwerking extra maatregelen te komen en om hoogambtelijk overleg te voeren met de ministeries. Voor de ministeries die nog een grote opgave hebben, hebben de extra maatregelen soms grote (financiële) consequenties die verder voorbereid moesten worden binnen het eigen ministerie en in overleg met de andere ministeries in de ICBR.

Met de brief is ingestemd door ICOP, ICBR en SGO en met M APP. Daarbij is de afspraak gemaakt dat 1) nader overleg vindt met de ministeries van IenW en JenV over het realiseren door deze ministeries van de Banenafspraken en 2) BZK periodiek, bijvoorbeeld elk kwartaal, over de voortgang per ministerie rapporteert aan de ICBR. M APP wil wel nog de brief agenderen in de MR om zo de urgentie bij andere ministers onder de aandacht te brengen.

Opgave van het Rijk en extra maatregelen om de instroom te verhogen

Uit prognoses¹ blijkt dat de sector Rijk tot en met het einde van het ingroeipad van de Banenafspraken (eind 2023) ongeveer nog 1945 banen moet realiseren ten opzichte van de eindstand van 2021. Binnenwerk kan zorgen voor maximaal 900 van deze banen. Ministeries moeten in totaal zelf nog zorgen voor ongeveer 1045 banen. Het is bekend dat het overgrote deel van deze banen ingevuld zal moeten worden door mensen met een praktische opleiding, omdat uit de praktijk en de cijfers van UWV is gebleken dat uit deze groep nog veel mensen aan het werk geholpen kunnen worden in tegenstelling tot theoretisch opgeleide mensen (MBO-4-, HBO- of WO-opleidingsniveau) uit de doelgroep die bijna altijd al een baan hebben. Deze cijfers staan vermeld in de Kamerbrief. Het is dus van belang dat de ministeries zich vooral ook focussen op banen voor praktisch opgeleide mensen, voor de 1045 banen waarvoor ministeries zelf nog moeten zorgen. Binnenwerk is specialist in het creëren van banen voor mensen met een praktische opleiding en de bijbehorende begeleiding. Voor ministeries vraagt dit een omslag in het denken over welk soort banen en werksoorten ze inzetten om te voldoen aan het quotum. De extra maatregelen die de sector Rijk neemt en die zijn toegelicht in de brief, zijn het naar voren halen van de centrale financieringsconstructie en extra inzet op Social Return.

Toelichting

Centrale financieringsconstructie

Over de uitwerking van de centrale financieringsconstructie is in en na de zomer nog nader hoogambtelijk overleg gevoerd met in de ICBR en met ICBR-leden, waaronder JenV.

¹ Dit is een gecalculerde inschatting op basis van het voorlopige quotumpercentage van 3,05% en op basis van de ingeschatte stijging van het personeelsbestand.

JenV

Zowel relatief als absoluut heeft JenV als groot ministerie een grote opgave. JenV heeft ambtelijk aangegeven moeilijkheden te ervaren bij de realisatie van banen bij DJI. Een groot gedeelte van het personeel van DJI werkt namelijk met gedetineerden in de gevangenissen (executief personeel). Het is in de praktijk zelden mogelijk om mensen uit de doelgroep te plaatsen in deze werkprocessen. In 2017 heeft JenV onderzoek laten uitvoeren waaruit blijkt dat dit in deze werkprocessen daadwerkelijk niet mogelijk is. Het quotum van DJI wordt echter wel berekend over de gehele personeelsomvang en dat levert een probleem op voor JenV voor het gedeelte van de executieve functies bij DJI. Het gesprek wordt hierover nog voortgezet over hoe hier mee wordt omgegaan. JenV investeert voor het overige flink in (Binnenwerk)banen om de opgelopen realisatieachterstand maximaal in te lopen.

Onze referentie

2022-0000550119

Datum

3 oktober 2022

In de Kamerbrief is beschreven dat de Rechtspraak valt onder het quotum van JenV, maar tevens een sui generis organisatie is. Op ambtelijk niveau is afgesproken dat BZK samen met JenV in gesprek gaat met de Rechtspraak over de realisatie.

IenW

Met IenW hebben gesprekken plaatsgevonden over inzet op Social Return in relatie tot de Banenafspraken. IenW ziet grote potentie op dit punt, mede vanwege hun grote inkoopkracht. Ook heeft IenW geïnvesteerd op de inzet van Social Return via onder andere de Groeituin Social Return, dat voorbeeld staat ook genoemd in de Kamerbrief. De afspraak is gemaakt dat IenW naast andere inspanningen binnen de eigen organisatie inzet blijft plegen op Social Return. Via monitoring maakt IenW inzichtelijk hoeveel banen voor de doelgroep Banenafspraken op deze manier worden gerealiseerd.

Monitoring sector Rijk

De sector Rijk monitort al jaren de voortgang van de Banenafspraken op het niveau van de ministeries. Jaarlijks ontvangt de Kamer een rapportage over de realisatie via de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR) tot en met het derde kwartaal van het jaar daarvoor. Voorgaande jaren werd gerapporteerd over het vierde kwartaal van het jaar ervoor via de voortgangsrapportage van het programma Onbeperkt Meedoen (VWS). Dit jaar wordt met deze Kamerbrief voor het eerste als aanvulling op de JBR de realisatie over een heel jaar (2021) per ministerie gedeeld met de Kamer via deze brief. Daarnaast gaat BZK periodiek, bijvoorbeeld elk kwartaal, over de voortgang per ministerie rapporteren aan de ICBR, zodat snellere bijsturing mogelijk wordt.

Social Return en Netwerkorganisatie

De zomer was ook nodig om een verder uitgewerkt gemeenschappelijk beeld te hebben bij de Netwerkorganisatie Social Return. Voor de zomer heeft de ICBR al besloten tot het instellen van de Netwerkorganisatie. Het Rijk investeert in Social Return, omdat het bijdraagt aan het creëren van banen voor mensen uit de doelgroep Banenafspraken en andere groepen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op dit moment tellen de banen die gerealiseerd worden via Social Return niet mee voor het quotum van de sector Rijk, maar ze dragen wel bij aan het totale einddoel van de Banenafspraken: 125.000 extra banen voor mensen uit de doelgroep.

Bij Social Return wordt aan leveranciers die zakendoen met het Rijk gevraagd op een bepaald percentage van de opdrachtsom in te zetten voor het creëren van banen/baankansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder de doelgroep Banenafpraak. Het rapport (van Pescador PM) dat tegelijkertijd met deze brief aan de Kamer wordt gezonden, laat zien dat er nog veel mogelijk en nodig is om Social Return naar een volgend niveau te tillen in de Sector Rijk. Op basis van de ervaringen die zijn opgedaan Social Return-beleid (waaronder Maatwerk voor Mensen) en goede voorbeelden van RWS blijkt dat dit het beste werkt via een leveranciersaanpak en in goede dialoog met de leveranciers. Daarbij is het kansrijk om dit niet per los contract te doen, maar gebundeld voor alle contracten die een leverancier met het Rijk heeft. Daarnaast zorgt dit voor een betere positie van kandidaten in de doelgroep. Omdat door opdrachten te bundelen kunnen er meer duurzame werkplekken gerealiseerd worden i.p.v. kortlopende opdrachten die nu vaak het geval zijn bij Social Return. Dit blijkt ook uit het onderzoek van Pescador PM. Om dit te ondersteunen wordt een netwerkorganisatie voorgesteld om dit te bespoedigen en om voor de grootste leveranciers van het Rijk een vast aanspreekpunt en sparringspartner te zijn. Een dergelijke netwerkorganisatie vergt inzet vanuit de ministeries. Dit gaat niet vanzelf (o.a. ook door stapeling van capaciteitsclaims bij de ministeries om invulling te geven aan de voorbeeldrol van het Rijk) en vraagt om die reden ook creativiteit in het vormgeven van de netwerkorganisatie. De beschrijving van de netwerkorganisatie in de kamerbrief biedt de ruimte om samen met de ministeries de verdere uitwerking vorm te geven. Idee daarbij is beginnen met een coalition of the willing, evaluatie na een jaar en bij gebleken resultaat verder uitbouwen.

Onze referentie
2022-0000550119

Datum
3 oktober 2022

Financiële/juridische overwegingen

De ministeries moeten nu eerder een centrale financieringsconstructie inrichten met het naar voren halen daarvan. In de praktijk betekent dat ministeries deze financiering veelal ophalen bij de organisatieonderdelen die hun quota nog niet hebben behaald.

Uitvoering

Er is een uitvoeringstoets gedaan door Binnenwerk waarin is gekeken naar de uitvoerbaarheid van de opschaling van maximaal 900 banen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

[Redacted content]

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd. Eenheid van kabinetsbeleid. Gesprekken over de verdere uitvoering lopen nog.

Onze referentie

2022-0000550119

Datum

3 oktober 2022

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsformulier MR	
2	Kamerbrief	
3	Bijlage bij Kamerbrief	Rapport Pescador PM

Onze referentie

2022-0000550119

Datum

3 oktober 2022